

О. В. Малярчук
кандидат педагогічних наук, доцент
(Житомирський державний університет імені Івана Франка)
Романські, германські та інші мови

**Прагматичні особливості англійських вигуків як засобів вербалізації
емоцій**

Актуальність дослідження зумовлена відсутністю системних досліджень особливостей вигуків сучасної англійської мови, які відіграють значну роль у вираженні індивідуального, суб'єктивного ставлення мовця до ситуації, до об'єктивного світу, ф також у вираженні почуттів та волевиявлень мовця.

Метою дослідження є – схарактеризувати комунікативно-прагматичні особливості вигуків як засобів вербалізації емоцій у сучасній англійській мові.

Для досягнення поставленої мети необхідно розв'язати такі **завдання**:

- здійснити класифікацію вигуків за прагматичними особливостями;
- схарактеризувати вигуки;
- проаналізувати специфіку вигуків з конвенційно-обумовленим та контекстуально-обумовленим прагматичним значенням;
- описати вигуки у контексті мовленнєвих актів та дискурсу, виявити притаманні їм значення;

Об'єктом дослідження є – англійські вигуки.

Предметом дослідження є – комунікативно-прагматичні характеристики вигуків.

Дослідженням вигуків займалися чимало російських та українських лінгвістів, зокрема: В. В. Виноградов, А. А. Григорян, В. Г. Костомаров, О. С. Кубрякова, О. М. Пешковський, О. О. Потебня, О. О. Шахматов, Л. В. Щерба, Ф. Ф. Фортунатов та інші.

У західноєвропейському мовознавстві вивченню вигуків присвячені праці Ш. Баллі, Ж. Вандрієса, А. Вежбицької, Е. Гоффмана, С. Грінбаума, Дж. Ліча, Г. Пауля, Л. Теньєра, О. Єсперсена, Й. Свартвіка, Т. Уортона та інших.

Підсумовуючи дефініції вигуку, слід зазначити наступне:

1. Вигуки не є окремою частиною мови (О. О. Потебня, О. М. Пешковський, Ш. Баллі, Ж. Вандрієс).
2. Вигуки – це частина мови (Л. В. Щерба).
3. Вигуки посідають особливе місце в системі частин мови і перебувають поза їх поділом на повнозначні й службові (Ф. Ф. Фортунатов, О. О. Шахматов, В. В. Виноградов, І. І. Мещанінов).
4. Вигуки є службовою частиною мови (О. Єсперсен).
5. Вигуки належать до повнозначних частин мови, але посідають серед них особливе місце (Ю. С. Маслов).
6. Вигуки належать до сфери мовлення (Л. І. Ібраєв).
7. Вигуки перебувають поза сферою лінгвістики, виконуючи певні соціокомунікативні функції (Е. Гоффман).

На підставі проведеного аналізу англійських вигуків ми поділяємо думку вчених, (В. В. Виноградов, І. І. Мещанінов, Ф. Ф. Фортунатов, О. О. Шахматов), які вважали, що вигуки – це самостійна частина мови, що перебуває поза поділом слів на повнозначні та службові, посідає особливе місце в системі частин мови, а у мовленні є еквівалентами речень, цілісних висловлень.

Вигуки в англійській мові становлять мовну універсалію, оскільки є граматичною категорією, властивою більшості мов світу. Вигуки безпосередньо пов'язані з прагматичною інформацією, тобто комунікативність у них висувається на перший план, тому що семантика більшості вигуків виявляється в процесі комунікації.

За синтаксичними характеристиками вигуки утворюють дві групи:

1. Однослівні вигуки, тобто вигуки, що складаються з одного слова;
2. Дво- та багатослівні вигуки, тобто вигуки, що складаються з двох і більше слів.

Однослівні вигуки поділяються на:

1. Первісні, непохідні вигуки. Це вигуки, що виникли давно і обслуговують емоційну сторону життя людини. Вони не пов'язані з певною частиною мови, наприклад: *Ah! Aha! Aye! Bah! Chut! Oh! Phew!* Це прості знаки емоційного та вольового вираження, які здебільшого походять від емоційних викриків, що супроводжують рефлeksi організму на зовнішні подразнення. Ці вигуки характеризуються фонетичною оформленістю. Всі вони фіксуються словниками з позначкою *вигук*. До них належать також вигуки, що виступають як сполучення двох чи кількох первісних вигуків: *Ah-a-a-ah! Ah-h-h! Er-er-er! M-m-m!*

2. Похідні, вторинні вигуки. До них належать вигуки, що беруть початок від повнозначних частин мови, які втратили притаманну їм синтаксичну функцію, трансформувалися в іншу граматичну одиницю, втратили здатність до формоутворення і перетворилися на застигли незмінні формули. За своїми семантичними характеристиками вони стали виразниками різних емоцій та волевиявлень. Це такі вигуки як: *Excuse! Greetings! Help! Horror! Please! Surprise! Thanks!* Наприклад: «...rather embarrassed and touched: «No, **please, please!**», де *Please!* є вигуком і виражає подяку з відтінком зніяковіння. Деякі з похідних, вторинних вигуків, що генетично беруть свій початок від повнозначних слів, десемантизуються. Наприклад, іменник *fiddlesticks*, що позначає смичок для гри на скрипці, і вигук *Fiddlesticks!* зі значенням *Нісенітниця!*. Саме з таким значенням цей вигук фіксує словник *Longman* з позначкою *вигук*. Пор. також *swell* – іменник зі значенням узвишшя, хвилювання та ін., і вигук *Swell!*, що виражає радість, здивування тощо.

Серед похідних вигуків виділяються наступні:

Однослівні вигуки, запозичені англійською мовою з інших мов: *Alleluia! Ave! Eureka! Kaput! Mayday! Vivat!* тощо. Такі запозичені вигуки характерні й для інших індоєвропейських мов. Пор.: в українській мові – *Алло! Караул! Браво! Полундра!*; в російській – *Алло! Амба! Баста! Бис! Марш! Мерси!*; у французькій – *Veni, vedi, veci!, Sic!*; у німецькій – *Fiasco! Fiat!* [4].

Дієслівні вигуки, наприклад: *Oops! I nearly dropped my cup of tea!*, де *Oops!* є показником миттєвої і несподіваної дії. Такі вигуки неоднозначно характеризуються різними дослідниками. Одні дослідники вважають ці одиниці імперативною формою дієслова, а інші – вигуками. Не розглядаючи всіх поглядів, слід відзначити, що такі слова є вигуками, оскільки вони повністю втрачають первісне лексичне значення, позначають не конкретні, а миттєві й несподівані дії. Крім того, в них яскраво виявляється експресивність, про що свідчить фіксація їх у словнику з позначкою *вигук* [2а, 36].

Вигуки, до складу яких входить два і більше слова складаються з кількох підгруп:

-Вигуки, до складу яких входять мовні одиниці, що являють собою сполучення з двох і більше слів. Ці вигуки є непервісними, вторинними, похідними. Такі словосполучення переходять до класу вигуків як готові мовленнєві одиниці, при цьому вони ресемантизуються й набувають цілісного вигукового значення, яке не виводиться, на відміну від вільних словосполучень, з семантики складових одиниць. Їхньою характерною особливістю є те, що вони можуть вживатися і як вільні словосполучення, і як вигукові висловлення, наприклад: *Oh, today is a really **good morning***, де *good morning* є вільним словосполученням і виконує роль члена речення–присудка; та *Good morning!* як вираження, що використовується під час зустрічі, або коли вас зустрічає хто-небудь вранці, наприклад: «***Good morning, sir!***» У словосполученні *So long!* всі слова повністю десемантизувалися й позначають *Бувай! До побачення!*, наприклад:

«*Well, **so long**, little boy*», *Riply cried hilariously.*

«*Oh, shut up! **So long**, Elwood*».

«***So long**, Basil!*».

- Вигуки, що є реченнями й фразеологічними зворотами характеризуються тим, що сприймаються як специфічна форма єдиної лексеми: *Well, I never! You don't say so!* Це стосується й фразеологічних зворотів, у яких окремі компоненти вже повністю десемантизувалися: *Go and jump in the river!*

До таких вигуків належать й запозичені словосполучення, наприклад: *Allez aporter! Cherchez la femme!*

Вигуки з **конвенційно-обумовленим** прагматичними значеннями мають загальномовні значення. Вони притаманні вигукам, семантичні функції яких спеціалізовані, тобто однозначні. Вони об'єднуються спільним прагматичним значенням, утворюють прагмасемантичні ряди, тобто ряди вигуків, що перебувають між собою у відносинах семантичної тотожності, але відрізняються сферами й умовами вживання. Серед вигуків з конвенційно-обумовленим прагматичним значенням виділяють вигуки-директиви й вигуки-експресиви.

Вигуки-директиви вживаються в директивних мовленнєвих актах, актах спонукання, в яких мовець висловлює свою волю, спрямовану на виконання певної дії. Враховуючи сферу вживання, виділяються групи одиниць за колом діяльності, за об'єктом діяльності, за суб'єктом діяльності. Вони функціонують як: 1) військові накази й команди (*Shoulder arms!*); 2) морські команди (*All hands on deck!*); 3) спортивні команди (*Ready! Steady! Go!*); 4) команди й розпорядження, що використовуються в деяких професійних жаргонах і під час спільної трудової діяльності: а) у кіно й на радіо (*Action!*); б) у цирку (*Allez!*); в) під час спільної праці, піднятті вантажів тощо (*Heave ho!*); г) під час спільного співу, танців тощо (*All together now!*). Зазначені вигуки об'єднуються в одну групу, оскільки їхньою іллокутивною силою є лаконічне вираження рішучої волі мовця, який не припускає заперечення, і має, як правило, вищий соціальної статус.

Другу групу становлять вигуки з іллокутивною силою спонукання до дії, які об'єднуються спільною іллокутивною метою – спонукання слухача виконати волю мовця. Вони характерні для неофіційних ситуацій спілкування комунікантів симетричного й асиметричного соціального статусу і поділяються на спонукання до: 1) дії (*Come on!*); 2) швидшого виконання розпочатої дії, швидшого її завершення (*Shake a leg!*); 3) дії, які вживаються у звертаннях до дітей (*Hush-a-bye-bye!*). Відмінність цих двох груп вигуків полягає в ступені

категоричності висловлення, ситуації спілкування комунікантів. Всі вигуки цих груп належать до наказових, імперативних мовленнєвих актів.

До вигуків-директивів належать і одиниці з іллокутивною силою спонування до припинення дії. Вони поділяються на підгрупи вигуків зі значенням: 1) вимоги мовця залишити його у спокої (*Bertie, lay off, lay off! For pity's sake, lay off!*); 2) припинення вчинення дії (*Basta!*); 3) прохання не поспішати (*Hold it! They're still in the hall, we might be able to hear something*); 4) припинення розмови на певну тему, вимоги замовкнути (*Ssshh! There's someone moving inside. You'll have to go*). Іллокутивною силою наступної групи директивних вигуків є попередження, застереження. (*One! Two! Look out!*). Більша частина одиниць цих груп стилістично маркована [5].

Іллокутивною метою наступної групи є вираження жалю, співчуття, чуйного ставлення до чужого горя, страждання, спроба своїм співчутливим ставленням заспокоїти, полегшити його, вселити адресатові бадьорість, упевненість (*Now come...you must not feel sorry for yourself*).

Окремими мовленнєвими актами є вигуки, які містять згоду на щось. Це є: 1) стверджувальна відповідь, позитивна реакція на певну ситуацію, дозвіл (*May I borrow your paper? – By all means!*); 2) вираження взаємної домовленості, згоди (*I'll handle it. – Okay!*); 3) вираження однаковості думки, однастайності (*You do not usually take this class? – Quite correct!*).

Вигуки з іллокутивною силою заперечення, незгоди поділяються на дві підгрупи: 1. Вигуки, що виражають заперечну відповідь на прохання, пропозицію, ввічливу й емпатичну відмову, заборону (*Will you lend me £5? – Nothing doing!*). 2. Вигуки, що виражають незгоду, розбіжність, несходження думки мовця з думкою співрозмовника (*What kind of someone else? – Some kind of fink. – Rubbish!*).

Важливу роль у мовленні виконують **вигуки-експресиви**, що є складовою частиною експресивних мовленнєвих актів, які, виражаючи емоційний стан, включають формули соціального етикету. Мовленнєвий етикет диктує норми мовленнєвої поведінки.

Серед формул мовленнєвого етикету виділяються:

1. Вигуки-привітання [*greeting*], які вживаються як самостійно, так і як засіб організації мовленнєвого спілкування. Вжите самостійно, привітання виконує функцію простого акту ввічливості: *Good afternoon/day/evening!; Hello! Hi! How do you do!* та інші. Вигуки-привітання об'єднуються спільним прагматичним значенням, утворюючи прагмасемантичні ряди, під якими розуміються ряди вигуків, що перебувають між собою у відношеннях семантичної тотожності, але розрізняються сферами й умовами вживання в мові: *Good afternoon! – Hello! – Hi!*

2. Вигуки-привертання уваги [*attention attractant*]: *Hey! Hi there! Attention! I say! Listen!* та інші. Вони використовуються для встановлення й відновлення мовленнєвого контакту як із знайомими, так і з незнайомими, для підтримання контакту або стимулювання уваги.

3. Вигуки-заповнювачі пауз [*pause filler*]: *M...er...! You know!* та інші. Вживаючи їх, мовець виграє час, обмірковуючи зміст висловлення і одночасно даючи змогу співрозмовникові зрозуміти, що висловлення ще не завершене.

4. Вигуки-прощання [*farewell*]. Серед них виділяються вигуки, які безпосередньо вживаються під час прощання: *Bye!* і вигуки, які є одночасно і привітаннями, і прощаннями *Hello! Hi!* Як прощання використовують вигуки-побажання добра, вдачі: *All the best! Bon voyage!*; вигуки-попередження, що містять прохання бути уважним, обережним: *Take care!*; вигуки-вказівки на наступну зустріч: *Till tomorrow/the next time!* та інші. Об'єднуються вони спільною іллокутивною силою прощання і вживаються з метою припинити мовленнєву взаємодію.

5. Вигуки-вибачення [*apology*]: *I'm sorry! Pardon me! Excuse me!*; до них належать: вигуки, в яких міститься визнання своєї провини: *My fault!*; вигуки-прохання не ображатися: *No hard feelings!*; вигуки, в яких міститься обіцянка не повторювати своїх слів, дій: *I won't do/say it again!*

6. Вигуки-подяка [*gratitude*]. Вони є невід'ємною частиною мовленнєвого етикету: *Thank you/thanks! You shouldn't have!* тощо. Дотримання

максими скромності, що входить до принципу ввічливості, визначає семантичний зміст пропозиції мовленнєвого акту-відповіді на подяку: *It's no trouble! It's nothing! That's OK! No problem!* тощо.

7. Окремою групою є висловлення з іллокутивною силою привітання [*congratulation*]. До них належать не тільки привітання, але й такі ритуалізовані жанри, як тости, подяки, співчуття, запрошення тощо: *Merry Christmas! Happy birthday (to you)! Welcome!* тощо. Благопобажання виконують різні функції в мовленнєвому спілкуванні: 1) завершення мовленнєвої взаємодії разом з прощанням або замість нього – *All the best!*; 2) побажання добра, успіху під час привітання з святами чи якимись подіями в житті, або успіху в розпочатій справі; побажання смачного тощо: *Bless you!*

Вигуки-тости близькі за своєю іллокутивною силою до благопобажань. За семантикою пропозиційного змісту вони поділяються на підгрупи зі значенням: 1) побажання добра, здоров'я, успіху присутнім: *Cheers! Our health! Your health!* тощо; 2) симпатії, добрих почуттів до присутніх: *Good luck!* тощо; 3) побажання успіху відсутнім: *Absent friends!*; 4) спогадів про минуле: *To the good past!*; 5) пропозиції випити до дна: *Bottoms up!*; 6) пропозиції підняти останній тост: *One for the road!*.

Вигуки англійської мови з **контекстуально-обумовленим** прагматичним значенням є адресантно-орієнтованими, їхнє значення завжди залежить від конкретного контексту чи конкретної ситуації їх вживання.

Ці вигуки поділяються на дві великі групи:

1. Вигуки, що виражають позитивні емоції; 2. Вигуки, що виражають негативні емоції.

I. Вигуки, що виражають позитивні емоції включають широке коло приємних почуттів й переживань: 1) радості, захоплення: *My! Don't they look nice!*; 2) піднесення, натхнення: ... *he rubs hands gleefully: "Hooray!"*; 3) збудження, радісного хвилювання: *Wow! Of course that would be marvelous!*; 4) симпатії: *That heathery, salty, fresh smell. Oh – Lovely! Lovely!*;

5) полегшення: *Whew! That alters the case a bit*; 6) задоволення *Oh, very well, very well!*

II. Вигуки, що виражають негативні емоції й переживання. Їхня ілюкутивна сила змінюється від бентеження, нервозності до огиди, відчаю. Серед них виділяються такі, що передають: 1) жаль, хвилювання, неспокій, каяття, розчарування: ...*sighs*: “*Well, we were civilized and happy once.*”; 2) неприємні почуття, відчуття: *Phew! I say, this is awful, hell!*; 3) збентеження, нервозність: ... *nervously*: “*Ah! Yes, I know...*”; 4) неспокій, хвилювання, знервованість: *Hell! What a policy?*; 5) розчарування: *My God! I've been screaming with boredom at you for months and months*; 6) зневажання, презирство: *By Jove! That fellow smells a rat!*; 7) огиду: *Ugh! I'd just as soon marry a – a ferret*; 8) фізичний і душевний біль, страждання: *Oh, Jesus, it hurts! i Oh, you were so bad to me*; 9) обурення: *Ha! I'm not a tame cat*; 10) прикрість, гнів: ...*disgust*: “*By Jar! Drunk again!*”; 11) злорадість, безжалісність: ...*with devilry*: “*Ah-h-h! You've done your hair up ...*”; 12) відчай: *Oh dear! Oh dear! Nothing ever happens to me that happens to other people.*

Крім цих двох груп, серед вигуків з контекстуально-обумовленим значенням виділяються:

I. Вигуки, що виражають різні психічні стани, приємні чи неприємні для людини: 1) здивування: *Dear me, you are smart!*; 2) несподіваність, сюрприз, раптовість як приємні, так і неприємні: *Here's a whacking letter from the family solicitor. “Great Heavens! Seventy! Two hundred!”* і “*Their father's dead - heart failure.*” - “*I say!*”; 3) схвилюваність: *Ah, if sleep was to you a presage of horror!*; 4) нетерпіння: *Well, you'll have to call at his office. – Oh, dear! Where is his office?*; 5) сумнів: *Poor Katherina! Pretending you don't care about anything now but the music. Humph!*; 6) переляк, страх: *Great heavens, man, you don't mean to say you sent her for a throat operation!*; 7) втому: *Oh, but I am sleepy!*; 8) безпорадність: *Oh, dear, dear, you do look a sight, Dad. I don't know who looks the worst, you or this room*; 9) невіру: *Any Jiggings can see that she's a bit gone on our friend – (freezingly) Indeed!*; 10) спогади про вже прожите: *Ah, that reminds me...*

II. Вигуки, які виражають прохання, з модифікацією іллокутивної сили від вираження простого бажання до наполегливого прохання і прагнення запобігти проханню: *Ah! I wish you would fall in love; ...rather embarrassed and touched: No, please, please!* До них належать і вигуки з іллокутивною силою:

1. Запрошення, виклику: *Come, now; isn't there anything you feel you'd like to say.*
2. Іронії: *They think that now, sir, no more trouble from them. – Indeed* і сарказму: *Free England! Ha!*
3. Сміху: *That's the best – ha! ha! ha!*
4. Глузування: *He turns again, angrily mocking at her: “Ha! ha! ha! What are you laughing at?*
5. Зверхності: *Ha! Here's a league o'youth.*
6. Докору: *Come on, you can do better than that!*
7. Побювання: *Eh? Eh? What's that?*
8. Справдження передчуття: *“Aha!” said Uncle Vernon in a triumphant whisper.*
9. Застереження: *Hullo! You mustn't neglect this, you know.*
10. Погрози: *“Then there is something between you and this fellow?” (dangerously, but without moving) “I beg your pardon!”*
11. Протесту: *Oh! But - I beg pardons - there's some mistake.*
12. Прокляття: *Oh, hell! Why are we fighting again?*
13. Лайки: *Perhaps you can tell me what the deuce I've come for?* [3а].

Вигукам властиві прагматичні відношення, характерні й для інших повнозначних слів. Вони можуть утворювати прагмасемантичні ряди, а також антонімічні пари.

Однією з важливих особливостей вигуків англійської мови є їхня здатність до прагматичного варіювання, що пов'язане з потенційною й синхронною прагматичною багатозначністю вигуків. Прагматичне варіювання відбувається в результаті прагматичного транспонування вигуків, тобто пов'язане з реалізацією функції, що є для них первинною. Прагматичне варіювання в основному властиве вигукам з конвенційно-обумовленим значенням, оскільки вони, як правило, є однозначними мовними одиницями. Але за певних ситуацій в контексті вони можуть прагматично варіювати, не змінюючи свого первісного значення, а лише варіюючи його залежно від середовища спілкування, емоційного забарвлення. Прагматичне варіювання вигуків пов'язане в деяких випадках з їх позиційним варіюванням. Так, вигуки

Now! Now then! передують, як правило, висловленням, що виражають питання, пропозицію, прохання, а після зухвалого висловлення думки чи наміру стоять у постпозиції.

Вигукам властивий і іллокутивний синкретизм, тобто здатність виражати одночасно кілька прагматичних значень. Це явище нерідко спостерігається при транспонуванні іллокутивної сили одиниць мовленевого етикету однієї групи в іншу: *Excuse me! What time will you be checking out today?* Так, за допомогою вигуку *Excuse me!* мовець, з одного боку, привертає увагу адресата, а з другого, просить пробачення за те, що забирає увагу й час. Таким чином, за прагматичного синкретизму відбувається поєднання первісного

Висновки. Вигук – це мовний знак, незмінне за формою слово, ізольоване в реченні знаками пунктуації, яке самостійно утворює цілу фразу, не поєднуючись з іншими реченнями (фразами); позбавлений номінативної функції; наділений загальнозрозумілим значенням (це контекст на письмі й інтонація в усному мовленні); слугує для вираження волевиявлень та живої емоційної реакції на поведінку співрозмовника або навколишню дійсність; його динамізм і експресивність виявляються в діалектичній єдності почуттєвого та інтелектуального; як особливий розряд слів, вигук, на відміну від інших частин мови, характеризується відсутністю спеціальних граматичних показників.

Вигуки в англійській мові є особливим розрядом мовленнєвих знаків. Вони становлять мовну універсалію, оскільки є граматичною категорією, властивою більшості мов світу. Вигуки безпосередньо пов'язані з прагматичною інформацією, тобто комунікативність у них висувається на перший план, тому що семантика більшості вигуків виявляється в процесі комунікації. Вигукові словосполучення і речення характеризуються семантичною неподільністю, становлять цілісну одиницю, незважаючи на складений характер і навіть роздільнооформленість. Всі вони можуть бути самостійними висловленнями, що й об'єднує їх з вигуками.

Вигуки функціонують: а) у контексті експресивних мовленнєвих актів, до яких належать акти привітання й прощання, вдячності, вибачення й відповіді на

них, благопобажання, тости; б) у контексті директивних мовленнєвих актів, у яких міститься вимога тиші, підкорення, вислови, що побутують у професійних жаргонах, і одиниці, що використовуються для впливу на дітей та тварин. Первісні прагматичні значення цих висловлень зумовлюють прагматичні значення вигуків.

Вигуки англійської мови можуть прагматично варіювати, що пов'язане з їхньою потенційною й синхронною прагматичною багатозначністю, зумовленою їхньою здатністю до реалізації кількох прагматичних значень у різних і одних і тих самих мовленнєвих контекстах функціонування. Прагматичне варіювання вигуків пов'язане з їхнім позиційним варіюванням. Вигукам властивий іллокутивний синкретизм, пов'язаний з тим, що вигуки можуть одночасно виражати кілька прагматичних значень, що нерідко спостерігається при транспонуванні іллокутивної сили одиниць однієї групи в іншу. Прагматичне варіювання та прагматичний синкретизм, як правило, притаманні вигукам з конвенційно-обумовленим значенням – вигукам-директивам та вигукам-експресивам.

Відношення прагматичного узгодження з іншими одиницями висловлення й, ширше, дискурсу властиві різним типам вигукових висловлень у різних за своєю іллокутивною силою висловленнях. Відношення прагматичного узгодження є важливим для вираження інтенції мовця, ступеня впливу на адресата, додержання принципу кооперативності спілкування, зв'язку з етикетною стороною спілкування. Особливість прагматики вигукових висловлень, їхня здатність вступати у відношення прагматичного узгодження чи неузгодження з іншими частинами дискурсу має істотне значення з точки зору закономірностей організації міжособистісного спілкування, опис якого правомірно проводити з урахуванням не тільки комунікативно-прагматичних типів висловлень, але й інтеракціональних дій.

Перспективи подальших досліджень: вивчити статус вигуків в англійській мові у поєднанні їх з різними частинами мови, а також удосконалити проблему перекладу вигуків-еквівалентів в українській мові.

Література

1. Бацевич Ф. С. Основи комунікативної лінгвістики : [підручник]. – К. : Видав. центр «Академія», 2004. – 344 с.
2. Бойко Н. І. Українська експресивна лексика : семантичний, лексикографічний і функціональний аспекти : [монографія] / Н. І. Бойко. – Ніжин : ТОВ «Видавництво Аспект-Поліграф», 2005. – 552 с.
3. Вихованець І. Р. Теоретична морфологія української мови: [монографія] / І. Р. Вихованець, К. Г. Городенська. – К. : Університетське видавництво «Пульсари», 2004. – 400 с.
4. Гаценко І. О. Класифікація звуконаслідувальних слів за їх семантичними ознаками (на матеріалі англійської мови) / І. О. Гаценко // Вісник КДЛУ. Серія Філологія. – 2003. – Т. 5. – № 1. – С. 87–91.
5. Каптюрова О. В. Вигуки сучасної англійської мови (системний та дискурсивний аспекти) : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. філол. наук : спец. 10.02.04 «Германські мови» / О. В. Каптюрова. – К., 2005. – 13 с.

Список лексикографічних джерел

- 1а. Великий сучасний англо-український українсько-англійський словник-довідник: 80 000 слів та виразів сучасної англійської і української мови /Укладач С. Д. Романов. – Донецьк: ТОВ ВКФ «БАО», 2008. – 512 с.
- 2а. Медведева Л., Холден Н. Англо-український словник: Мовленнєві ідіоми, вигуки, звуконаслідування. – К. : Дніпро, 2003. – 536 с.
- 3а. Longman Dictionary of Contemporary English. – Italy: Longman dictionaries, 2009. – 2081 p.

Малярчук О.В. Прагматичні особливості англійських вигуків як засобів вербалізації емоцій.

Анотація. Стаття присвячується вивченню комунікативно-прагматичних особливостей вигуків сучасної англійської мови. У статті досліджуються різні типи вигуків, які є мовною складовою значної частини метакомунікативних

сигналів та набувають власної іллокутивної сили, адже використовуються у різних фазах мовленнєвого спілкування.

Ключові слова: вигук, комунікативно- прагматичні особливості вигуків мовленнєва комунікація, вигуки-директиви, вигуки-експресиви, прагматичне варіювання, іллокутивний синкретизм.

Малярчук Е.В. Прагматические особенности английских междометий как средств вербализации эмоций.

Аннотация. Статья посвящается изучению коммуникативно-прагматических особенностей междометий современного английского языка. В статье исследуются различные типы междометий, которые являются языковой составляющей значительной части метакоммуникативных сигналов и приобретают собственную иллокутивную силу, так как используются в различных фазах речевого общения.

Ключевые слова: междометие, коммуникативно прагматические особенности междометий, речевая коммуникация, междометия-директивы, междометия-экспрессивы, прагматическое варьирование, иллокутивный синкретизм.

Maliarchuk O.V. Pragmatic Peculiarities of English Interjections as Means of the Verbalization of Emotions.

Annotation. The article is devoted to the study of communicative, pragmatic peculiarities of the interjections of the modern English language in comparison with their equivalents in the modern Ukrainian language. It deals with the classification of interjections, which are the linguistic components of a significant part of the metacommunicative messages and the interjections acquire their own illocutionary force, because they are used in various speech communication phases.

Key words: an interjection, speech communication, interjections-directives, interjections-expressions, pragmatic variation, illocutionary syncretism.